

ВИСШЕ ВОЕННОВЪЗДУШНО УЧИЛИЩЕ
„ГЕОРГИ БЕНКОВСКИ”

гр. Долна Митрополия , ул. „Св.св.Кирил и Методий” № 1,
п.к. 5855
тел. 65701, факс: 064 / 837 217

МЕТОДИКА

за извършване на текущ контрол на провежданите занятия

Приета с Протокол № ___ от _____ 2021 г.
от заседание на Академичния съвет на
ВВУ “Георги Бенковски”

Долна Митрополия

2021

I. КОНТРОЛЪТ – ЗАВЪРШВАЩ ЕТАП В УПРАВЛЕНИЕТО НА УЧЕБНИЯ ПРОЦЕС

1. Контролът е цялостен и непрекъснат процес за наблюдение на провежданите занятия и нивото на подготовка на обучаемите.

2. Контролът се прилага чрез организиране и осъществяване на проверки.

3. Контролът на учебния процес е важен елемент от Системата за оценяване и поддържане на качеството на обучението и на академичния състав във ВВУ „Георги Бенковски“.

4. Контролът е завършващият етап в управлението на учебния процес, който е насочен към проверка на дейностите във ВВУ „Георги Бенковски“, относно осигуряване на качествено и ефективно провеждане на обучение, включително чрез прилагане на вътрешната система за оценка на качеството, и ресурсното осигуряване на материални и човешки ресурси, с които се гарантира високото ниво на провеждане на обучението.

5. Контролът на провежданите занятия е обособен на административен и методически, в зависимост от неговите цели и компетенциите на органите, които го осъществяват.

6. Контролът на провежданите занятия се извършва през целия цикъл на обучение във ВВУ „Георги Бенковски“ и трябва да гарантира придобиването на необходимите знания, да допринася за формирането на мотивация за учене, да проследява индивидуалните постижения на всеки курсант и студент.

7. Контролът на образователния процес в Училището е система от планирани дейности, насочени към определяне на качеството на организацията и провеждането на всички видове учебни занятия и усвояването на учебния материал от курсантите и студентите.

8. Контролът оценява готовността на преподаватели, обучаеми и необходимата учебно-материална база за провеждане на занятия.

9. Резултат от учебния процес е постигнатото ниво на качество в знанията, което е потвърдено от специално организирания и целенасочен контрол на състоянието на образователните процеси, прилаганите методи на обучение и използваните източници на информация.

10. Контролът позволява както на преподавателите, така и на обучаемите да анализират правилно резултатите от образователния процес, проведените дейности, да разкриват недостатъци, да усвояват положителен опит, да подобряват съдържанието и методите на своята работа.

11. Систематичният контрол е едно от важните условия за придобиване на солидни знания, умения и практики от обучаемите, повишаващи ефективността на целия образователен процес.

12. Контролът трябва да бъде целенасочен, систематичен, обективен и да обхваща всички аспекти на образователния процес. Той трябва да е в състояние да идентифицира положителните практики и постижения, както и недостатъците в учебно-методическата работа на научно-преподавателския

състав и на административния персонал, отговорен за организацията на учебния процес.

II. СЪЩНОСТ И ЗАДАЧИ НА ТЕКУЩИЯ КОНТРОЛ НА ПРОВЕЖДАНИТЕ ЗАНЯТИЯ

1. Същността на текущия контрол е посредством преки наблюдения да се констатира обективното ниво на всички аспекти от образователния процес във ВВВУ „Георги Бенковски“ и чрез последващ анализ да се разкрие положителния опит и недостатъците в учебно-методическата работа.

2. Текущият контрол се осъществява с изпълнението на следните задачи:

2.1. Установяване на съответствието на провеждането на учебните занятия с изискванията на приетите учебни програми и образователни стандарти.

2.2. Установяване на теоретичното и методическо ниво на преподаване.

2.3. Определяне на практическата насоченост на учебното занятие.

2.4. Установяване на актуалността на лекционното съдържание.

2.5. Установяване уменията на преподавателя за формиране на академична атмосфера.

2.6. Установяване на способността на преподавателя да насочва и активизира умствената дейност на обучаемите.

2.7. Установяване на степента на подготовка на преподавателя за занятието, наличието на учебни материали по темата.

2.8. Установяване на спазване на разпределението на времето, графици и разписанията на учебните занятия.

2.9. Установяване на ефективността от използването на технически учебни помагала, дидактически материали, визуални средства и др.

2.10. Установяване нивото на усвоените знанията и на придобитите умения от обучаемите в хода на учебния процес.

III. ПОКАЗАТЕЛИ НА КОНТРОЛНАТА ДЕЙНОСТ НА УЧЕБНИТЕ ЗАНЯТИЯ, ИЗПЪЛНЯВАНА ОТ ПРЕПОДАВАТЕЛСКИЯ СЪСТАВ

1. Целта на този раздел от настоящата Методика е въвеждане на обективни критерии за текущ контрол и оценяване на усвоените знанията и на придобитите умения от обучаемите в хода на учебния процес.

2. Текущ контрол и оценяване на усвоените знанията и на придобитите умения изпълняват:

2.1. Преподавателите, провеждащи лекционни и практически занятия по съответната дисциплина.

2.2. Научни ръководители, на чиито докторанти е възложено провеждане на учебни занятия.

2.3. Инструктори на курсантите летци, по време на летателните стажове.

2.4. Ръководителите на стажове и учебни практики, по време на провеждането и след приключването им.

3. Текущият контрол и оценяването на усвоените знания и на придобитите умения се извършват с отчитане на показатели, съответстващи на вида на занятието и с отчитане спецификата на съответната специализация.

3.1. Общи показатели за лекционни занятия:

- присъствие на занятията по дисциплината;
- качество на изпълнение на поставените задачи за самостоятелна работа;
- познаване съдържанието на понятия, определения, концепции и специфични знания от предходни лекции и дисциплини;
- способност за изграждане и поддържане на активна връзка;
- уменията за точно, гладко и ясно изразяване;
- обхват и качество на водените записки;
- проява на интерес към допълнителни материали и източници на информация по дисциплината.

3.2. Общи показатели за практически занятия:

- предварителната теоретична подготовка на обучаемите;
- умения за работа с практически модели, експонати, лабораторни установки и др.;
- умения за работа със специализирана литература – технически чертежи и спецификации, технически описания, инструкции за експлоатация, регламентиращи документи;
- умения за работа с контролна и измервателна апаратура;
- умения за анализиране на данни и резултати;
- умения за документиране на резултатите от експерименти и изготвяне на отчети;
- умения за изграждане на логически връзки между резултатите от практическите занятия и теоретичните знания.

3.3. Общи показатели за семинарни занятия:

- предварителната подготовка на обучаемите за занятието;
- активно участие на обучаемите в дискусиите по разглежданите проблемни въпроси;
- предварителната подготовка и защита на тези;
- умения за водене на аргументиран спор и дискусия;

- умения за извличане на практически изводи от провежданите дискусии.

4. Преподавателят оценява усвоените знания и придобитите умения от обучаемите в хода на текущ контрол на провежданите занятия с оценка по шестобална система.

Поставената оценка съответства на нивата на подготовка на обучаемите, както следва:

4.1. Оценка “Отличен (6)” – обучаемият притежава пълен обем от знания и умения за решаване на задачи с висока сложност или за изпълнение на практически действия.

4.2. Оценка “Много добър (5)” – обучаемият притежава в непълен обем знания за решаване на задачи със средно висока сложност.

4.3. Оценка “Добър (4)” – обучаемият притежава систематизирани знания и може да ги доказва и обосновава, притежава умения за уверено решаване на типови задачи или за изпълнение на практически действия.

4.4. Оценка “Среден (3)” – обучаемият притежава несистематизирани знания, не може да ги доказва и обосновава.

4.5. Оценка “Слаб (2)” – когато знанията и уменията на обучаемия са под изискванията за оценка “Среден (3)”.

IV. ПОКАЗАТЕЛИ НА КОНТРОЛНАТА ДЕЙНОСТ НА УЧЕБНИТЕ ЗАНЯТИЯ, ИЗПЪЛНЯВАНА ОТ РЪКОВОДНИЯ СЪСТАВ

1. Текущ контрол на учебните занятия изпълняват:

1.1. Началникът на ВВВУ „Георги Бенковски”.

1.2. Заместник началникът по учебната и научната част.

1.3. Деканът на факултет „Авиационен“.

1.4. Директорът на департамент „Природни и хуманитарни науки“.

1.5. Началниците/ръководителите на катедри.

1.6. Водещи преподаватели по дисциплини и професионалните направления на катедрите.

1.7. Членове на комисии за проверка, назначени със заповед на началника на ВВВУ „Георги Бенковски“.

1.8. Вътрешните одитори, с равна или по-висока академична длъжност или научно звание от проверявания преподавател.

2. Показатели, приоритетно контролирани от:

2.1. Началника на ВВВУ „Георги Бенковски” - в пълен обем от отговорностите му.

2.2. Заместник-началника по учебната и научната част:

- планирането, организацията, провеждането и отчитането на учебните занятия;

- състояние на материално-техническата база на катедрата;

- осигуряването с учебна литература и други средства за обучение;
- съответствието на преподавания материал с учебните програми;
- спретнатост на обучаемите, воинска дисциплина и командирско изграждане на курсантите.

2.3. Декана на факултет „Авиационен“:

- планирането, организацията, провеждането и отчитането на учебните занятията;
- състояние на материално-техническата база на катедрата;
- осигуряването с учебна литература и други средства за обучение;
- съответствието на преподавания материал с учебните програми;
- научното и методическото равнище на занятията;
- спретнатост на обучаемите, воинска дисциплина и командирско изграждане на курсантите.

2.4. Директора на департамент „Природни и хуманитарни науки“:

- планирането, организацията, провеждането и отчитането на учебните занятията;
- състояние на материално-техническата база;
- осигуряването с учебна литература и други средства за обучение;
- съответствието на преподавания материал с учебните програми;
- спретнатост на обучаемите, воинска дисциплина и командирско изграждане на курсантите.

2.5. Началниците / ръководителите на катедри и водещи преподаватели по дисциплини и професионалните направления на катедрите:

- планирането, организацията, провеждането и отчитането на учебните занятията;
- състояние на материално-техническата база на катедрата;
- съответствието на преподавания материал с учебните програми;
- научното и методическото равнище на занятията,
- осигуряването с учебна литература и други средства за обучение;
- изпълнението на разписанието за занятията;
- графика на семестриалните изпити;
- онагледяването на учебния процес с използването на съвременни помощни средства;

- спретнатост на обучаемите, воинска дисциплина и командирско изграждане на курсантите.

2.6. Вътрешни одитори, с равна или по-висока академична длъжност или научно звание от проверявания преподавател:

- съгласно плана за вътрешен одит, регламентиран от Системата за оценяване и поддържане на качеството на обучението и на академичния състав във ВВВУ „Георги Бенковски и утвърден от началника на ВВВУ „Георги Бенковски“.

3. При извършване на методически контрол, при който се оценява научното и методическото равнище на занятията, онагледяването и осигуряването с учебни средства, преподавателят се оценява по основни показатели и приложимите към тях критерии.

3.1. Научно-практически показател (НПП), по критерии:

- съответствие на научното съдържание с учебната програма;
- професионална насоченост на обучението;
- практическа насоченост на обучението.

3.2. Методически показател (МП), по критерии:

- умение да поддържа учебно-познавателна активност в обучаемите;
- умение да управлява поведението и действията на обучаемите;
- използване на технически средства за обучение.
- възпитателно въздействие със собствени личностни качества и пример;
- умение за общуване с обучаемите.

3.3. Организационен показател (ОП), по критерии:

- умение за общуване с обучаемите;
- поддържане на учебната дисциплина и етични взаимоотношения;
- поддържане в изправност и готовност на техническите средства за обучение;
- умело използване на технически средства за обучение;
- организиране на самостоятелната работа на обучаемите.

3.4. Всеки един от показателите се оценяват поотделно, по шестобалната система.

3.5. Оценката на общата ефективност (ОЕ) на занятията, провеждани от преподавателя се получава по следната формула:

$$ОЕ = 0,5.НПП + 0,3.МП + 0,2.ОП$$

3.6. Резултатите от текущия контрол на провежданите занятия се попълват в констативен протокол (Приложение №3).

V. АЛГОРИТЪМ ЗА ПРОВЕЖДАНЕ НА ТЕКУЩИЯ КОНТРОЛ

1. В рамките на ВВВУ „Г. Бенковски“ текущия контрол се извършва от Началника на ВВВУ „Г. Бенковски“.

2. Обекти на проверяване са дейността на основните звена, катедрите, административната и осигуряващата дейност, както и обучението по отделни дисциплини. Проверката на основно звено и катедра се извършва със съставяне на план и завършва с оценки по определените в плана показатели и указания за отстраняване на констатираните недостатъци.

3. За извършване на проверката се назначава комисия.

4. Членовете на комисията, които имат равна или по-висока академична длъжност или научно звание в съответното професионално направление от проверявания преподавател, могат да проверяват съответствието на преподавания материал с учебните програми и методическото равнище на обучението.

5. Началникът на ВВВУ „Георги Бенковски“ може да организира извършването и на непланови проверки на основните звена и катедрите.

6. Във факултета / департамента контролът се извършва от декана на факултета /директора на департамента относно планирането, организацията, изпълнението на разписанието и отчитането на резултатите от учебния процес, както и за контролната дейност на подчинените му началници/ръководители на катедри или предметно-методически направления.

7. В рамките на катедрата проверките се извършват от началника/ръководителя на катедрата относно изпълнението на разписанието за занятията и графика на семестриалните изпити, съответствието на преподавания материал с учебните програми, научното и методическото равнище на занятията, онагледяването и осигуряването с учебни средства.

8. Началникът/Ръководителят на катедрата периодично информира преподавателите за резултатите от направените проверки и дава указания за подобряване на учебната дейност.

9. Професорите и доцентите имат право да проверяват занятията, провеждани от асистентите и докторантите, преподаващи по същата учебна дисциплина.

10. Проверки на всички елементи на учебния процес могат да се извършват от комисии на висшестоящи органи и комисии по акредитационни процедури, след съгласуване с началника на ВВВУ „Георги Бенковски“.

11. Занятия по общовойскове дисциплини, физическа подготовка, учебна практика и стаж могат да се проверяват и от лица, определени от ръководителите на основните звена на ВВВУ „Георги Бенковски“.

12. За плановите проверки на занятията от ръководния състав на ВВВУ „Георги Бенковски“ се изготвя План-график за извършване на планов

административен/методически текущ контрол на учебните занятия през учебната година (Приложение №1; Приложение №2).

13. Резултатите от текущия контрол на провежданите занятия се отразяват в стандартизирани констативни протоколи (Приложение №3), които след попълването им се съхраняват в отделение „Учебна и научна дейност“, от декана на факултета, директора на департамента или началника /ръководителя на катедрата, в съответствие с нивото на проверяващия орган.

14. Председателят на комисията за проверка, назначена със заповед на Началника на ВВВУ „Георги Бенковски“, изготвя докладна записка (Приложение №4) до началника на ВВВУ „Георги Бенковски“ за резултатите от назначената проверка.

VI. ТЕКУЩ КОНТРОЛ НА УЧЕБНИТЕ ЗАНЯТИЯ, ПРОВЕЖДАНИ НА ЕЛЕКТРОННИ ПЛАТФОРМИ.

1. Проверките за изпълнение на разписанието за занятия, провеждани на електронни платформи се извършват от служители на служба „Акредитация, планиране, контрол и отчет на учебния процес“ или от определени от началника на ВВВУ „Георги Бенковски“ военнослужещи или цивилни служители.

2. Проверките за изпълнение на разписанието за тези занятия са непланирани и се осъществяват на случаен принцип.

3. За целите на проверките служи пощенска кутия ***educontrol@af-acad.bg*** където всеки преподавател, провеждащ дистанционно или хибридно учебно занятие, изпраща поканата към обучаемите за включване в занятието.

4. Всеки преподавател е длъжен да предостави достъп на проверяващите за извършване на проверка на провежданите на електронна платформа занятия по един от следните варианти:

- чрез предоставяне на код за достъп до класна стая;
- чрез поканата за достъп до класна стая;
- чрез поканата за достъп до учебното занятие.

5. За всяка извършена проверка, проверяващият/проверяващите попълва/т дневник (Приложение №5), който се съхранява в службата. Информацията, получена от дневниците, ежеседмично се обобщава в протокол за извършени проверки на занятия, провеждани на електронна платформа (Приложение №6).

VII. ВИД НА ПООЩРЕНИЯТА ЗА ВИСОКИ ПОСТИЖЕНИЯ И СТЕПЕНИ НА ВЗИСКВАНЕ

1. Наградите и поощренията са израз на оценка за приноса на преподавателя за изпълнението на дейностите от учебния процес, служебни задачи и други, свързани с неговите функции.

2. Преподавателите могат да бъдат награждавани за постигнати високи резултати в изпълнението на служебните си задължения или за конкретен съществен принос.

3. Награди и поощрения:

3.1. обявяване на служебна благодарност;

3.2. връчване на грамота за високи постижения в преподавателската дейност;

3.3. връчване на плакет с емблемата на ВВВУ „Георги Бенковски“;

3.4. предметна награда;

3.5. парична награда;

3.6. осигуряване на допълнителни средства за участие в конференции и други научни форуми.

4. Наградите са лични и колективни. Видът на наградата се определя съобразно конкретния личен или колективен принос за изпълнението на служебните задължения и от значимостта на постигнатите крайни резултати.

5. Право да награждава има началника на ВВВУ „Георги Бенковски“, по своя инициатива или по предложение на декана на факултета или директора на департамента.

6. С обявяване на служебна благодарност се награждават преподаватели, проявили инициативност и постигнали професионални резултати при изпълнението на служебните си задължения.

7. С грамота се награждават преподаватели, които имат съществен принос за изпълнението на конкретна професионална задача за постигане на значителни резултати.

8. С плакет с емблемата на ВВВУ „Георги Бенковски“ се награждават преподаватели, които имат съществен и дългогодишен принос за повишаване качеството на обучението и издигане авторитета на институцията.

9. С предметна награда се награждават преподаватели за високи и безспорни и дълготрайни постижения в учебния процес.

10. С парична награда и осигуряване на допълнителни средства за участие в научни изяви се награждават преподаватели за професионално изпълнение на важни служебни задачи, както и за трайни професионални резултати в научната дейност.

11. Виновното неизпълнение на разпоредбите на Закона за отбраната и въоръжените сили на Република България, на Закона за висшето образование, на Кодекса на труда, на уставите, правилниците и вътрешните актове за учебната дейност и на заповедите и разпорежданията на Началника на ВВВУ „Георги Бенковски“ е нарушение на трудовата и военната дисциплина.

12. Преподавателите, които са нарушили трудовата дисциплина, се наказват с предвидените в Закона за отбраната и въоръжените сили на

Република България и Правилника за неговото прилагане, Кодекса на труда и вътрешните правилници на дисциплинарни наказания.

13. За едно и също нарушение може да се наложи само едно наказание.

14. За нарушения, свързани с учебната и преподавателска дейност от страна на военни преподаватели се налагат дисциплинарни наказания от началника на ВВВУ „Георги Бенковски“, съобразени и по реда на Закона за отбраната и въоръжените сили на Република България и Правилника за неговото прилагане.

15. За нарушения, свързани с учебната и преподавателска дейност от страна на цивилни преподаватели се налагат дисциплинарни наказания от началника на ВВВУ „Георги Бенковски“, съобразени и по реда на Кодекса на труда.

Приложения:

- №1 План-график (I) за извършване на планов административен/методически текущ контрол на учебните занятия.
- №2 План-график (II) за извършване на планов административен/методически текущ контрол на учебните занятия.
- №3 Констативен протокол от текущ контрол на занятие.
- №4 Докладна записка.
- №5 Дневник на извършени проверки на занятията, провеждани на електронна платформа.
- №6 Протокол за извършени проверки на занятия, провеждани на електронни платформи.

ВИСШЕ ВОЕННОВЪЗДУШНО УЧИЛИЩЕ
„ГЕОРГИ БЕНКОВСКИ“

гр. Долна Митрополия , ул. „Св. св. Кирил и Методий“ № 1,
п.к. 5855
тел. 65701, факс: 064 / 837 217

Приложение №3

КОНСТАТИВЕН ПРОТОКОЛ
от текущ контрол на занятие

Днес,20..... г., в изпълнение на Заповед №.....
на Началника на ВВВУ „Георги Бенковски“, комисия в състав:

Председател : _____
и членове: 1. _____
2. _____
3. _____

извърши **планов/непланов (административен/методически)** контрол на

.....
.....

При проверката на учебния процес се констатира:

Контролирана дейност 1.			
№	Показатели	Констатирани доказателства	Оценка
1.			
2.			
3.			
ОБЩА ОЦЕНКА НА КОНТРОЛИРАНАТА ДЕЙНОСТ:			

Начин за осъществяване на проверката: _____

.....
/посещение на място, проверка на документи, беседа с обучаваните, беседа с обучаващите/

Коментар:

.....
.....
.....

Контролирана дейност 2.			
№	Показатели	Констатирани доказателства	Оценка
1.			
2.			
3.			
ОБЩА ОЦЕНКА НА КОНТРОЛИРАНАТА ДЕЙНОСТ:			

Начин за осъществяване на проверката: _____

.....
/посещение на място, проверка на документи, беседа с обучаваните, беседа с обучаващите/

Коментар:

.....
.....
.....
.....

Комисия:

Председател:

Членове: 1.....

2.....

3.....

ВИСШЕ ВОЕННОВЪЗДУШНО УЧИЛИЩЕ
„ГЕОРГИ БЕНКОВСКИ“

гр. Долна Митрополия , ул. „Св. св. Кирил и Методий“ № 1,
п.к. 5855
тел. 65701, факс: 064 / 837 217

Приложение №4

ДОКЛАДНА ЗАПИСКА

от

.....
.....

Относно: Текущ контрол на провежданите занятия / елементи на учебния процес във ВВУ „Г. Бенковски“

ГОСПОДИН БРИГАДЕН ГЕНЕРАЛ,

На20..... г. в изпълнение на Заповед №..... се извърши планова/непланова (административна/методическа) проверка на:

.....
.....
.....
.....

Констатирани са следните пропуски/грешки в работата на:

.....
.....

Констатирани са следните добри практики в работата на:

.....
.....

Общата оценка на проверяваното занятие/елемент от учебен процес/
преподавател/ учебен поток/ класно отделение е:
(работи/не работи)
в съответствие с изискванията на нормативната уредба на ВВУ.

Предлагам:

1. В срок до да се отстранят констатираните проблеми.
2. Да се прояви взискание към
3. Да се поощри
4. *Други дейности, подобряващи организацията на учебния процес.*

Дата:.....

.....

Звание, подпис, име, фамилия

ПРОТОКОЛ

за извършени проверки на занятия,
провеждани на електронни платформи
в периода от __ . __ . 202_ г. до __ . __ . 202_ г.

За времето от __ . __ . 202_ г. до __ . __ . 202_ г., в съответствие с „Правилник за извършване на текущ контрол на провежданите занятия във ВВВУ „Георги Бенковски“ и раздел VI на „Методика за извършване на текущ контрол на провежданите занятия във ВВВУ „Георги Бенковски“, служители от служба „Акредитация, планиране, контрол и отчет на учебния процес“, както следва:

1.
2.
3.
4.

извършиха проверки на изпълнението на разписанието за учебни занятия с курсанти и студенти провеждани на електронни платформи. Констатирано бе, че занятията се провеждат съгласно разписанието, с изключение на:

1. Катедра
 -
 -
2.
 -
 -

Приложения:

Дневници от извършени проверки – бр.

Началник на отделение УНД:

.....

/звание, подпис, фамилия/